

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

Σε πρόσφατη ανακοίνωση του Γραφείου Τύπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σημειώνεται ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα καταγράφεται αύξηση των καταγγελιών στην **Τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900** για περιστατικά έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, ενώ σημαντικός είναι και ο αριθμός των γυναικών που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την οικογενειακή τους εστία για να μην τεθεί σε κίνδυνο η ζωή τους και να φιλοξενηθούν σε ασφαλείς χώρους. **Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το πρώτο εξάμηνο του 2021 η Γραμμή SOS 15900 δέχθηκε πάνω από 4 χιλιάδες κλήσεις, εκ των οποίων οι 2.869 αφορούσαν σε περιστατικά βίας.**

Με αφορμή τα ανησυχητικά αυτά στοιχεία, κρίνεται απαραίτητο να γνωρίζουν όλοι οι πολίτες τι προβλέπει η εθνική νομοθεσία για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, έτσι ώστε να είναι σε θέση να καταγγείλουν άμεσα τα σχετικά περιστατικά απευθυνόμενοι στους αρμόδιους φορείς.

Νομικό πλαίσιο

Στη χώρα μας, το 2006 ψηφίστηκε ο **ν.3500/2006** (εφεξής «Νόμος»), ως τροποποιηθείς ισχύει, σκοπός του οποίου είναι να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας στη βάση των αρχών της ελευθερίας, της αυτοδιάθεσης και της αξιοπρέπειας του ατόμου, ώστε να ενισχυθεί η αρμονική συμβίωση των προσώπων στο πλαίσιο της οικογένειας.

Στο Νόμο, ως ενδοοικογενειακή βία ορίζεται η τέλεση αξιόποινης πράξης, σε βάρος μέλους της οικογένειας. Η προστασία του νόμου εκτείνεται στους συζύγους ή τα πρόσωπα που συνδέονται με σύμφωνο συμβίωσης, σε γονείς και συγγενείς πρώτου και δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας και τα εξ υιοθεσίας τέκνα τους. Επιπλέον, στην οικογένεια περιλαμβάνονται, εφόσον συνοικούν, συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τετάρτου βαθμού και πρόσωπα των οποίων επίτροπος, δικαστικός παραστάτης ή ανάδοχος γονέας έχει ορισθεί μέλος της οικογένειας, καθώς και κάθε ανήλικο πρόσωπο που συνοικεί στην οικογένεια. Προστατεύονται, ακόμη, οι μόνιμοι σύντροφοι και τα τέκνα, κοινά ή ενός εξ αυτών, οι τέως σύζυγοι, τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί, καθώς και οι τέως μόνιμοι σύντροφοι. Τέλος, θύμα ενδοοικογενειακής βίας θεωρείται το μέλος, στην οικογένεια του οποίου τελέσθηκε αξιόποινη πράξη, κατά τα άρθρα 299 και 311 του Ποινικού Κώδικα,

καθώς και ο ανήλικος, ενώπιον του οποίου τελείται μία από τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπει ο Νόμος.

Τα ποινικά αδικήματα που προβλέπονται στο Νόμο είναι η ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη, η ενδοοικογενειακή παράνομη βία και απειλή, ο βιασμός και η κατάχρηση σε ασέλγεια, η ενδοοικογενειακή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας, καθώς και η ανθρωποκτονία με πρόθεση και η θανατηφόρα σωματική βλάβη.

Σημειώνεται ότι, αν ο παθών είναι ανήλικος, η έναρξη της προθεσμίας παραγραφής αναστέλλεται μέχρι την ενηλικίωσή του και για ένα έτος μετά, εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα και για τρία έτη μετά, εφόσον πρόκειται για κακούργημα.

Η ποινική δίωξη για τα εγκλήματα της ενδοοικογενειακής σωματικής βλάβης, της ενδοοικογενειακής παράνομης βίας και απειλής, της ενδοοικογενειακής προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας, καθώς και της παρακώλυσης απονομής της δικαιοσύνης, ασκείται αυτεπαγγέλτως, ενώ προβλέπεται η τήρηση της αυτόφωρης διαδικασίας, με στόχο την εξασφάλιση της ταχείας απονομής της δικαιοσύνης και την αποτροπή της διαιώνισης της εντάσεως στις σχέσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας.

Τέλος, στον ίδιο Νόμο προβλέπεται η παροχή αρωγής σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας, η οποία συνίσταται στην ηθική συμπαράσταση και την αναγκαία υλική συνδρομή από φορείς που λειτουργούν αποκλειστικά για τους σκοπούς αυτούς και παρέχουν υπηρεσίες ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης, ενώ είναι δυνατή η παροχή του ευεργετήματος πενίας του άρθρου 194 ΚΠολΔ, στην περίπτωση που υποβληθεί από το θύμα αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων για προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης (προσωρινή διατροφή, προσωρινή επιμέλεια ανήλικου τέκνου κτλ.).